

ROMANIA

Expunere de motive

În România anului 2025, sunt mulți copii care cresc fără sprijinul material al unuia dintre părinți, deși acest sprijin este stabilit printr-o hotărâre judecătorească și ar trebui să fie o garanție reală, nu o promisiune care se oprește la ușa instanței.

Mulți părinți se sustrag de la plata pensiei de întreținere, prin: neplata intenționată pe perioade îndelungate; declararea unor venituri fictiv reduse; muncă nedeclarată; ascunderea bunurilor și veniturilor adevărate; schimbarea frecventă a locului de muncă pentru a evita poprirea.

Deci, mecanisme legale de obligare și recuperare există, dar ele sunt reactive, se aplică dacă cineva face demersuri (instanță, executor etc.).

În practică, însă, obligația de întreținere rămâne adesea un drept pe hârtie, pe care copilul nu îl vede niciodată transformat în hrană, haine, manuale, medicamente sau în siguranța că părintele care îl crește nu este lăsat să ducă totul singur.

Părintele rămas cu copil, fie mamă, fie tată, trăiește într-un ritm care nu mai lasă loc pentru nimic altceva în afară de ceea ce este absolut necesar, un loc de muncă pe care nu își permite să îl piardă, drumurile zilnice între casă, școală, cabinetul medical, lista de cumpărături, teme de copilului și încercarea de a păstra o minimă stabilitate. Un astfel de părinte nu are timp să intre în proceduri complicate, nu are bani pentru avocați sau pentru demersuri interminabile și nu are disponibilitatea de a urmări un dosar luni de zile, pentru că fiecare zi îi este deja împărțită între prea multe responsabilități. Nu renunță pentru că ar fi nepăsător, ci pentru că uneori nu mai are de unde să găsească resurse pentru încă o luptă.

În același timp, părintele care nu își achită obligația continuă, de cele mai multe ori, o viață normală, poate să obțină credite, să își organizeze vacanțe, să își schimbe locul de muncă sau domiciliul, să aibă un trai care nu este afectat în nicio măsură de faptul că propriul copil depinde doar de celălalt părinte. Această lipsă totală de consecințe îi permite să evite ani la rând o obligație pe care legea o definește clar, dar nu o și protejează în mod efectiv.

Din informațiile adunate de profesioniști din domeniu și din situațiile întâlnite constant în practică, se conturează aceeași imagine îngrijorătoare, aproximativ 40% dintre obligațiile de întreținere stabilite de instanțe rămân neplătite sau sunt plătite sporadic, prea puțin și prea târziu pentru copilul care are nevoie de sprijin acum, nu peste ani. O cifră atât de mare arată că nu mai vorbim despre excepții, ci despre un fenomen întins, care nu poate fi corectat prin procedurile actuale, fiindcă aceste proceduri sunt, pentru mulți părinți singuri, inaccesibile în mod real.

În acest context, un instrument precum Registrul Național al Debitorilor de Întreținere pentru Copii devine necesar nu ca pârghie de pedepsire, ci ca un mijloc prin care statul își asumă, în mod concret, rolul de a proteja copilul și de a sprijini părintele care nu poate, singur, să urmărească un proces complicat, în timp ce ceilalți își văd de

ROMANIA

viețile lor fără nicio responsabilitate. Registrul nu stigmatizează și nu condamnă, el centralizează informațiile esențiale pentru a face legea aplicabilă, pentru a nu mai pune povara exclusiv pe umerii celui care a rămas să crească copilul și pentru a împiedica situațiile în care părintele care nu plătește își continuă viața fără nicio obligație concretă.

Restricțiile propuse, imposibilitatea de a adopta, de a deveni tutore sau asistent maternal, de a primi copii în plasament, verificarea suplimentară pentru acordarea unui credit, consultarea Registrului pentru anumite funcții publice, precum și posibilitatea instanței de a stabili temporar interdicția de a părăsi țara atunci când există executare silită, nu sunt măsuri punitive, ci firești și proporționale. Ele transmit un mesaj simplu și corect, dacă nu participi la creșterea propriului copil, nu poți cere statului să îți încredințeze responsabilități față de alți copii, iar dacă alegi să nu contribui la cheltuielile pentru copilul tău, nu poți pretinde drepturi sau facilități care presupun seriozitate și responsabilitate.

Această inițiativă este construită pentru copilul care nu are voce în proceduri, pentru părintele care a rămas cu întreaga responsabilitate și pentru echilibrarea unei situații care, prea des, înclină într-o singură direcție. Nu adaugă poveri și nu complică legea, ci introduce un mecanism clar, concret și ușor de aplicat, prin care obligația de întreținere nu mai poate fi ocolită fără consecințe.

Într-o țară în care aproape jumătate dintre obligațiile stabilite de instanțe nu sunt respectate, este evident că legea, așa cum este acum, nu funcționează.

Propunerea de față introduce în România Registrul Național al Debitorilor de Întreținere pentru Copii, un instrument modern, integrat, cu caracter nepublic, menit să responsabilizeze părinții, să asigure corectitudinea datelor și să faciliteze executarea obligațiilor. Registrul nu are scop de stigmatizare publică, ci de eficientizare instituțională și protecție a copilului. Prin urmare, completarea Legii nr. 272/2004 cu un nou articol după art. 48 este necesară, justificată și oportună, având ca obiectiv prioritar garantarea dreptului copilului la întreținere.

Prin acest proiect, facem un pas către normalitate, către responsabilitate și către respectul datorat copiilor, care nu ar trebui să depindă de cât de mult poate un părinte singur să ducă pe cont propriu, ci de cât de bine știe statul să își facă datoria față de cei mai vulnerabili dintre noi.

Deputat Raisa Enăchii

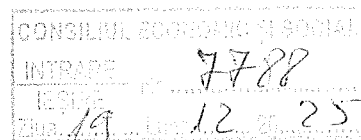
Nr. crt.	Nume și Prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	ȚIGET MĂDĂLIX LAURENTIU	independent	
2	VARGĂ MARIANA	independent	
3	XAGY VASILE	S.O.S. RO.	
4	Tiu Mihai-Adrian	S.O.S. RO.	
5	IONESCU TUDOR	S.O.S. RO.	
6	PLOTEANU ROMICA	INDEPENDENT	
7	CSILLAG ANDREI	INDEPENDENT	
8	PETROA DORIN SILVIU	PACE	
9	CLEMENT SAVA	PACE	
10	FOAOCA LMIU IULIANA	PACE independent Romania	
11	Floru Florin	independent PSD	
12	POTĂ ADRIAN	PSD.	
13	Andrei Cosmin	PSD	
14	CIMPAN CRISTIAN	POT	
15	VIDRA VLAD-ANDREI	S.O.S. RO.	
16	Băisescu Stefan Alex	PSD	
17	PERU ADRIAN	PACE I.R.	
18	Sora Elina	PACE	
19	PAUL GHEORGHE	NEATLAT	
20	BEEM CRISTIAN	PACE	

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind
protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și
completările ulterioare

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. I – Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La Secțiunea 3 Sănătatea și bunăstarea copilului, după articolul 48 se introduce **un nou articol, articolul 48¹**, cu următorul cuprins:

Art.48¹

(1) Se înființează Registrul Național al Debitorilor de Întreținere pentru Copii (RNDIC) ca instrument național de evidență, monitorizare și executare a obligațiilor de întreținere datorate copiilor minori.

(2) RNDIC este organizat și administrat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA), în colaborare cu Ministerul Justiției și Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF).

(3) RNDIC este nepublic, accesul fiind permis exclusiv instituțiilor abilitate prin prezenta lege.

(4) Sunt înscrise în RNDIC persoanele obligate la plata pensiei de întreținere în baza unui titlu executoriu care nu și-au îndeplinit obligațiile timp de minimum 3 luni consecutive, fără justificare legală.

(5) Înscrierea se realizează automat de executorul judecătoresc, prin intermediul sistemului informatic pus la dispoziție de ANPDCA.

(6) În RNDIC se înscriu:

- a) identitatea debitorului;*
- b) titlul executoriu și suma datorată;*
- c) cuantumul restanțelor;*
- d) perioada de neplată;*
- e) informații relevante privind executarea;*
- f) notificări privind veniturile declarate la ANAF.*

ROMANIA

(7) Persoana înscrisă în RNDIC are obligația de a notifica, în termen de 15 zile, orice schimbare a domiciliului, reședinței, locului de muncă sau a altor elemente relevante pentru executarea obligației de întreținere.

(8) ANAF transmite lunar către ANPDCA date privind veniturile declarate și eventualele neconcordanțe în activitatea economică a persoanelor înscrise în RNDIC.

(9) Accesul la RNDIC îl au:

a) instanțele judecătorești;

b) executorii judecătorești;

c) ANAF;

d) poliția;

e) autoritățile de frontieră;

f) serviciile publice de asistență socială, exclusiv în scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege.

(10) În cazul în care împotriva unei persoane înscrise în RNDIC este în curs o procedură de executare silită pentru recuperarea obligațiilor de întreținere, direcția generală de asistență socială și protecția copilului competentă sau, după caz, executorul judecătoresc care instrumentează dosarul de executare silită are obligația de a sesiza instanța de executare cu cererea privind instituirea interdicției temporare de a părăsi teritoriul României, fără perceperea vreunui onorariu, taxe ori cheltuieli în sarcina părintelui îndreptățit, iar costurile aferente acestui demers se acoperă integral dintr-un fond special constituit la nivelul Ministerului Justiției, în vederea protejării interesului superior al copilului.

(11) Persoanele înscrise în RNDIC pot fi supuse următoarelor măsuri:

a) suspendarea sau refuzul eliberării pașaportului pentru restanțe mai mari de 6 luni;

b) notificarea angajatorului pentru reținerea sumelor datorate;

c) suspendarea permisului de conducere pentru restanțe mai mari de 12 luni, cu exceptarea motivelor profesionale;

d) restricții la eliberarea autorizațiilor sau licențelor, conform legii;

e) interdicția temporară de a accesa anumite servicii publice.

(12) Pe durata înscrierii în RNDIC, persoana nu poate:

a) adopta un copil;

b) deveni tutore;

c) dobândi calitatea de asistent maternal;

d) primi un copil în plasament familial, în încredințare sau în orice altă formă de protecție specială.

ROMANIA

(13) Instituțiile de credit pot refuza acordarea unui credit în situația în care verificarea RNDIC indică existența unor obligații de întreținere restante, având în vedere conduita financiară și riscul de neplată al solicitantului.

(14) În cadrul procedurilor de recrutare pentru funcții publice sau pentru activități care implică protecția copilului, relația directă cu minori ori exercitarea atribuțiilor de ordine publică, instituția angajatoare poate consulta RNDIC și poate refuza numirea unei persoane înscrise în RNDIC.

(15) Persoanele înscrise în RNDIC sunt notificate în termen de 10 zile de la înregistrare, cu indicarea motivelor, a datelor înscrise și a dreptului de contestare.

(16) Contestarea înscrierii în RNDIC se poate face în termen de 30 de zile la instanța competentă, fără suspendarea executării obligațiilor.

(17) Radieră persoanei din RNDIC se dispune de către ANPDCA în termen de 5 zile de la:

- a) achitarea integrală a obligațiilor restante;
- b) încetarea obligației de întreținere potrivit legii;
- c) constatarea, prin hotărâre judecătorească, a imposibilității obiective de plată;
- d) orice altă situație în care temeiul înscrierii a încetat.

(18) Orice persoană înscrisă în RNDIC poate sesiza instanța competentă pentru verificarea legalității înscrierii, pentru rectificarea datelor sau pentru radierea eronată.

(19) RNDIC funcționează sub supravegherea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, care controlează modul în care ANPDCA își îndeplinește atribuțiile privind administrarea acestuia.

(20) Prelucrarea datelor cuprinse în RNDIC se realizează cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, sub controlul Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

(21) Procedura privind organizarea RNDIC, schimbul de date, modul de acces, responsabilitățile instituțiilor și fluxul operațional se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, emisă în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**